

nister har henvendt sig til Finantsudvalget paa et tidligere Stadium i denne Sag og gjort Finantsudvalget bekendt med, at det var hans Agt at forelægge her i Thinget et Lovforslag angaaende Døvsstummesagens Ordning, men at han ønskede, inden han foretog dette Skridt, at kjende noget til de Meninger, der fandtes blandt Finantsudvalgets Medlemmer desangaaende, og det var i Henhold til dette Ønske fra Ministerens Side, at Finantsudvalget gjorde sig nærmere bekendt med denne Sag og, skjøndt det ikke stemmer med de ganske almindelige konstitutionelle Fremgangsmaader, dog har anset det for rigtig at udtale sin Anskuelse ligeoverfor Ministeren, hvoraf Følgen har været, at forskjellige Alternativer, som tidligere havde været paatænkte, nu ere bortfaldne, og at Loven er kommen frem i den Skikkelse, den nu har. Derved bør der paa den anden Side tillige bemærkes, at Finantsudvalget har søgt at hævde, ikke alene sin, men ogsaa Thingets fulde Frihed med Hensyn til Behandlingen af Lovforslaget og derfor heller ikke er gaet videre end til personligt ligeoverfor den høitærede Minister og i al Almindelighed at udtale sin mindre Grad af Sympathi for det Alternativ, der nu er faldet bort, og derimod sin velvillige Stemning for Loven i det Hele. Efter hvad der er yttret, anser jeg det for Næsten for ufornødent at gaa ind paa Enkelthederne i Lovforslaget, selv om der maatte siges at være den rigtige Anledning dertil nu ved Iste Behandling. Jeg ønskede kun at udtale, at ogsaa fra vor Side opfattes denne Sag med en høi Grad af Varme og Interesse, og at vi ønske at søie vore Bestræbelser til Andres, for at Loven kan udkomme i alt Væsentligt i den Skikkelse, den har modtaget fra Ministeren. Der er kun et Par ganske enkelte Punkter, jeg skal tillade mig at berøre, da de ere komne frem. Hvad først Byggesummen angaar, vilde jeg ikke ønske det for helbigt, om man kom til nogen Medfattelse af den. De Sammenligninger, der kunne drages mellem den Sum, der er forlangt til den nye jydsk Døvsstummeanstalt, og den Sum, for hvilken forskjellige andre Bygninger have kunnet opføres, maa altid foretages med en høi Grad af Forsigtighed, og navnlig tror jeg ikke, at det paa nogen Maade lader sig gjøre at sige, saaledes som min ærede Kollega fra Finantsudvalget (Bust) gjorde det, at, fordi det er muligt eller vil være muligt for Kæller at opføre en vis Anstalt for 50,000 Kr., beregnet til 60 Elever, saa er en Sum af 217,000 Kr., beregnet til 100 Elever, for høi. Vi maa nemlig vide, om der virkelig ogsaa bringes tilveie det Samme for de 60 Elever forholdsvis, som her skal bringes tilveie for de 100 Elever, og jeg feiler vist ikke, naar jeg siger, at der i den Henseende er store Forskelligheder, og at Kællers Institut, til hvilket der er blevet figtet, kan indskrænke sig meget betydeligt i Reining af forskjellige Lokalteter, ikke mindst

hvad Lærere og Bestyrelse angaar, i Sammenligning med det Institut, hvorom vi her tale, som maa have en fuldstændig lokal Bestyrelse, Tilsyn og Forvaltning i det Daglige og en Lærerbefættning, der væsentlig bør paa Anstalten. Mig forekommer det, at en Sum af ca. 200,000 Kr. til dette Foretagende ikke kan siges at være for høi. Jeg tror heller ikke, man med Føie kan sige, at 12,000 Kr., beregnede til Høveanlæg, Brolægning og Indhegning, skulde være et noget urimeligt Beløb. Jeg huffer ikke i dette Dieblit nøie, hvor kort det Areal er, hvorom der tales; jeg antager, at det nærmest er 3 Ader. Land (Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Sa!), og hvis det har den Størrelse, tillader jeg mig at formene, at 12,000 Kr. maa administreres med Sparommelighed for at kunne levere det Fornødne til et virkelig ordentligt Høveanlæg, saaledes som vi maa ønske det for disse Børn, en forsvarlig, varig Indhegning og en Brolægning, der kan stille Bygningerne fordelagtigt ligeoverfor de forskellige Ting, man søger at værgge sig imod. Men Byggesummen, 217,000 Kr., indbefatter jo et Beløb af 10,000 Kr. til uforudselige Udgifter, og jeg antager, at dette Beløb ikke vil blive brugt, uden at der ogsaa virkelig kommer uforudselige Udgifter; jeg antager med andre Ord, at Regningen for Bygningen ikke vil blive større, naar vi bevilge 217,000 Kr., hvorunder de anførte 10,000 Kr. ere indbesatte, end naar vi nedsatte Byggesummen til 207,000 Kr. Jeg tiltræder gjerne den Anerkjendelse, der er ydet den høitærede Minister, fordi han ved forskellige Leiligheder har viist os, at han holder sine Bygningers virkelige Beføstning indenfor Summen af de givne Bevillinger. Jeg tiltræder med Glæde denne Anerkjendelse, men jeg kan dog ikke undlade at fremhæve, at der er en Faktor, som den høitærede Minister har haft paa sin Side, og som ikke altid har været hans Forgængeres Allerede, nemlig at han i alt Fald tilbels har bygget i en Periode med nedadgaende Priser. Det hjælper grumme meget til at holde sig indenfor Døvsstummesummen. Uden at formindste den høitærede Ministers Fortjenester i den Retning, tror jeg derfor at burde nævne dette Moment med ved denne Leilighed. Der har været Spørgsmaal om Forholdet ligeoverfor det private Institut, som § 3 gaar ud paa, ikke at stabe, men at give en varigere og til Staten mere knyttet Karakter. Jeg tilstaar, at jeg principielt kunde have ikke saa faa Betæneligheder ved en saadan Ordning; men efterat man ifjor har gjort det første betydningsfulde Skridt i denne Retning, ser jeg ikke Andet, end at man handler fornuftigt og konsekvent ved ligeledes nu at vedtage det, som Lovforslagets § 3 gaar ud paa. Om end denne Fremgangsmaade i og for sig maatte stride imod, hvad der rent theoretisk kan anses for at være rigtigt, saa er det dog ogsaa muligt, at det kan medføre ikke